

Висновки свідчать про те, що цифровізація є невідворотним процесом, який має як позитивні сторони, так і виклики, що потребують детального аналізу. Важливо не лише адаптувати суспільство до нових технологічних змін, а й зберегти фундаментальні моральні принципи, які сприятимуть гармонійному розвитку людства у цифрову епоху.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ассман А. Простори спогаду. Форми трансформації культурної пам'яті. К.: Ніка-Центр, 2012. 440 с.
2. Карплюк С. О. Особливості цифровізації освітнього процесу у вищій школі. Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку : матеріали методологічного семінару НАПН України. 4 квітня 2019 р. / за ред. В. Г. Кременя, О. І. Ляшенка ; уклад. А. В. Яцишин, О. М. Соколюк. К., 2019. С. 188–197.
3. Лайон Д. Інформаційне суспільство: проблеми та ілюзії. Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Київ, 1996. С. 362–380.
4. Лукін С. Сучасні аспекти цифровізації публічних просторів. Аспекти публічного управління. 2020. Том 8. Спецвипуск № 1. С. 91–93.
5. Panshin B. N. Digital economy: concept and directions of development. Science and innovations. 2019. № 3. P. 48–60.

Назарій ШУЛЬ

*Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
ShulNazar@gmail.com*

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН, ЩО НАЛЕЖАТЬ ДО НАУК ПРО ЗЕМЛЮ

Останнє десятиліття характеризується активним впровадженням цифрових технологій в освітній процес у закладах вищої освіти. Завдяки використанню інформаційно-комунікаційних технологій вдається підвищити якість викладання окремих навчальних дисциплін, тим самим забезпечуючи покращення безпосередньо процесу навчання. Невід'ємними цифрові технології стають під час викладання курсу «Науки про Землю», оскільки вивчення цієї дисципліни у сучасних умовах не є достатньо результативним лише завдяки використанню класичних засобів навчання. Цифровізація освітнього процесу у контексті курсу «Науки про Землю» є характерним для багатьох ЗВО України, які готують фахівців за відповідною спеціальністю. У зв'язку з цим, важливо розглянути основні аспекти використання цифрових технологій при викладанні курсу «Науки про Землю».

Особливості використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у процесі викладання Наук про Землю не окреслені достатньо у наукових дослідженнях. Тим не менш, вітчизняні науковці розглядають це питання загалом у контексті закладів вищої освіти. Цифрові технології в освіті передбачають впровадження електронних засобів та програмного забезпечення, що надає можливість покращити якість навчання, а також забезпечити належний доступ до знань для здобувачів освіти та викладачів в цілому. Тобто, таким чином процес навчання стає більш інтерактивним та ефективним, оскільки усі учасники отримують доступ до новітніх технологій та знань [1].

Актуальність використання цифрових технологій у вищій освіті зростає у зв'язку з активною цифровізацією суспільства в цілому. Окрім цього, цифрові інструменти навчання є ефективними та враховують усі психологічні особливості сучасних студентів, забезпечуючи їх достатню мотивацію до навчання та в цілому якість засвоєння отриманих знань, вмінь та навичок. Особливо важливим їх впровадження є згідно з положеннями Концепції цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року. Окрім цього, необхідність цифровізації освіти зазначається і у Плані відновлення України, який був презентований на Міжнародній конференції Швейцарії у 2022 році. Згідно з поглядами вітчизняних науковців та закордонних вчених можна сказати, що цифрові технології розглядаються як можливість адаптації освіти до умов технологічного прогресу, забезпечення персоналізованого навчання, а також підвищенні якості вищої освіти в цілому [1; 2].

Враховуючи це, у сучасних умовах трансформації вищої освіти використання цифрових технологій навчання у викладанні курсу «Науки про Землю» є невід'ємним аспектом підготовки майбутніх фахівців за цим напрямом. Також важливо врахувати, що у професійній діяльності вони безпосередньо будуть працювати з сучасними цифровими технологіями, наприклад – геоінформаційними технологіями, спеціальними геодезичним, метеорологічним та геофізичним програмним забезпеченням, картографічним та геодезичним обладнанням тощо. Для цього студенти мають оволодіти відповідними знаннями, вміннями та навичками, що є можливим лише завдяки використанню цифрових технологій у процесі навчання [3].

Серед основних цифрових технологій, які використовують при викладанні курсу «Науки про Землю» важливо зазначити наступні:

- Персональний комп'ютер та його можливості – у якості основної цифрової технології, яка стає основою для використання спеціального програмного забезпечення у тому числі;

- Програмне забезпечення у вигляді офісних програм Microsoft, які є основним цифровим засобом навчання та використовуються при створенні різних навчальних робіт;

– Мультимедійні технології навчання – мультимедійні презентації, фото та відео-матеріали, які є вагомим джерелом наочності при вивченні цієї дисципліни;

– Інтернет у контексті навчальних ресурсів, наукових та методичних джерел, фото, відео, довідникових джерел, які є додатковим джерелом знань та важливої інформації і для студентів, і для викладачів;

– Онлайн-платформи для створення та виконання інтерактивних завдань, тестів. Спеціальні платформи та вебсервіси для покращення комунікації учасників освітнього процесу та прискорення поширення файлів, зокрема – GoogleClassroom, Moodle та ін.;

– Спеціальне програмне забезпечення геодезичного, картографічного, метеорологічного, геофізичного та інших напрямів, які використовують у процесі викладання курсу «Науки про Землю» у якості засобів навчання.

Усі ці цифрові технології використовують з метою підвищення ефективності процесу навчання. Окрім цього, їх застосування має низку переваг у контексті дистанційного навчання, враховуючи сучасні умови розвитку вищої освіти в Україні. Завдяки цифровим технологіям студенти мають можливість отримати доступ до усієї необхідної інформації. Крім того, завдяки їх використанню забезпечується виконання навчальних завдань, підготовка наукових робіт, що робить такі технології незамінними при викладанні курсу «Науки про Землю».

Таким чином, сучасний стан викладання курсу «Науки про Землю» у закладах вищої освіти характеризується активним впровадженням цифрових технологій різного характеру та спрямування. Їх використання забезпечує вдосконалення процесу викладання, підвищує якість знань та якість освіти в цілому. Завдяки цьому здобувачі освіти також мають можливість ознайомитись з основними цифровими технологіями, які надалі будуть використовувати у професійній діяльності, тим самим набуваючи відповідних знань, вмінь та навичок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гончарова І. П. Цифрові технології в освіті як засіб покращення доступності та ефективності навчання. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/734946/1/%D0%93%D0%BE%D0%BD%D1%87%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf
2. Потапчук О. Тенденції застосування цифрових технологій в системі вищої освіти України та країнах ЄС. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. 2024. №1. С. 49-55
3. Науки про Землю. URL: <https://old.lpnu.ua/education/majors/IGD/6.103.00.00/17/2019/ua/full>